

CENTRELE SPA ȘI BAZELE DE TRATAMENT ȘI RECUPERARE BALNEARĂ

PREMISE:

Actul terapeutic în centrele SPA și bazele de tratament și recuperare balneară, nu trebuie să constituie o circumstanță de risc pentru infecțiile determinate de diverse categorii de agenți patogeni, inclusiv cu virusul SARS-CoV-2. Deoarece și anterior pandemiei COVID-19 pacienții care se adresau acestor unități erau considerați a fi potențiali contaminați cu anumiți agenți patogeni, fiind bolnavi sau purtători (virusul HIV, virusurile hepatitelor virale, *Mycobacterium tuberculosis* etc), toate procedurile de decontaminare și sterilizare au fost stabilite pentru a preveni contaminarea atât a personalului medical, cât și a pacienților.

Centrele SPA și bazele de tratament și recuperare balneară trebuie să-și redefină modul de activitate și structura astfel încât să se adapteze cerințelor de prevenție, limitare a riscului de contaminare cu virusul SARS-CoV-2, elaborate și aplicabile în perioada pandemiei și ulterior acesteia.

DISPOZIȚII ORGANIZATORICE GENERALE

Angajatorul direct sau, după caz, prin SPLIAM, împreună cu directorul medical și medicul curant, implică tot personalul pentru punerea în aplicare a măsurilor de prevenire și protecție anti SARS-CoV-2, aplicabile specific unității, prevăzute de legislația în vigoare, inclusiv cea care vizează asigurarea desfășurării activității la locul de muncă în condiții de securitate și sănătate în muncă (Ordinul comun al Ministerului Muncii și Ministerului Sănătății nr. 3577/831/ 2020), după cum urmează:

- se asigură instruirea specifică pentru aplicarea măsurilor de prevenire și protecție anti SARS-CoV-2, pentru tot personalul unității, după care acesta semnează acceptarea evaluării zilnice a stării de sănătate, înainte de începerea activității;
- se asigură material de protecție individual pentru personal, adecvat activității specifice;
- se asigură monitorizarea permanentă, pe toata durata prezenței în unitate, a respectării obligativității de purtare a măștii de protecție și după caz a echipamentului de protecție specific, de către personalul unității și a măștii de protecție de către persoanele venite la tratament și/sau aparținători, conform reglementărilor în vigoare;
- se stabilesc procedurile specifice de igienizare și decontaminare pentru unitatea de tratament, asigurând și verificări interne periodice ale nivelului de igienizare;
- se organizează în așa fel spațiile de așteptare/cabinete de consult/spații pentru terapie/vestiare etc. pentru a garanta cerințele distanțării interpersonale la cel puțin 1,5 metri și pentru a permite igienizarea lor corespunzătoare.

În acest scop (1)definește numărul maxim de persoane care pot fi prezente în același timp, pentru fiecare spațiu/incintă, (2)comunică regulile prin afișare adecvată, (3)implementează un sistem de control al accesului, prin care se poate verifica dacă numărul maxim de persoane pentru fiecare spațiu/incintă a fost atins și (4)dispune mobilierul din vestiare (bănci, dulapuri, scaune etc.) și spații/incinte de terapie astfel încât să faciliteze distanțarea interpersonala;

- se asigură și se monitorizează aerisirea corespunzătoare a incintelor - săli de așteptare, toalete, spații de consult și tratament, vestiare etc.;

- accesul pacienților la serviciile unității se face numai pe baza de programare prealabilă, după efectuarea triajului online sau telefonic (starea generală de sănătate, potențialii contacti ce prezintă stare generală alterată, călătorii în zone cu risc de îmbolnăvire etc.), conform chestionarului sugerat în modelul din **Anexa**.
- sunt stabilite circuite separate de acces al pacienților în unitate până la recepție și de acces la cabinete, incinte de terapie, alte spații. La sosirea pacienților în unitate, după încheierea formalităților de la recepție, pentru accesarea spațiului de cazare/vestiar, pacienții/apartenenții utilizează botoși peste încălțăminte stradală, până la înlocuirea acestora cu încălțăminte de interior;
- se organizează în așa fel planificarea pacienților la consultul de specialitate și pentru terapie, astfel încât să se evite aglomerarea spațiilor comune, să se respecte distanțarea interpersonală și să existe timpul necesar pentru a se efectua manevrele de curățenie și aerisire a spațiilor de așteptare și a cabinetelor;
- se asigură utilizarea individuală a ascensoarelor și igienizarea periodică a acestora;
- se asigură montarea unei protecții din sticlă sau plexiglas pentru personalul administrativ (de exemplu: secretariat, recepție);
- se asigură constant soluții antiseptice adecvate în toate spațiile de activitate medicală (gel dezinfectant sau soluție hidroalcoolică) pentru igienizarea mâinilor. Se recomandă utilizarea dispozitivelor pentru distribuția soluțiilor antiseptice și în nici un caz a recipientilor care permit reumplerea acestora;
- se asigură că toate persoanele care accesează unitatea de tratament sunt supuse termometrării corporale cu ajutorul termoscanului. Pentru pacienți, măsurarea se face și înainte de examinarea medicală inițială;
- se asigură măști chirurgicale de unică folosință pentru pacienți, ori de câte ori este nevoie;
- se comunică pacienților obligativitatea de a purta permanent masca, în incinta unității, cu excepția situațiilor mai jos menționate;
- se afișează informații în format explicit (atât în incinta unității cât și pe site) referitoare la prevenirea și protecția anti SARS-Cov-2, care să cuprindă cel puțin:
 - ⇒ folosirea întotdeauna a paharelor de unică folosință sau alte recipiente, caz în care vor fi nominalizate sau personalizate;
 - ⇒ interdicția de a face schimb de obiecte cu alte persoane (prosoape, halate de baie etc);
 - ⇒ interdicția de a mânca alimente în zone comune neamenajate specific pentru păstrarea distanțării interpersonale;
 - ⇒ păstrarea articolelor personale și haine în geți/saci;
 - ⇒ depozitarea corectă a deșeurilor sau a materialelor folosite (plasturi, bandaje etc) în recipiente semnalizați în acest sens;
 - ⇒ spălarea mâinilor, recomandat minim 20 secunde și dezinfectarea lor cu soluție hidroalcoolică, din dispenserele puse la dispoziție în unitate;
 - ⇒ nu vă atingeți ochii, nasul sau gura cu mâinile nespălate / dezinfectate;
 - ⇒ menținerea unei distanțe interpersonale de cel puțin 1,5 metri;
 - ⇒ purtarea corectă a măștii, asigurând acoperirea gurii și nasului;
 - ⇒ evitarea zonelor comune, cu mai multe persoane unde nu se poate asigura distanțare interpersonală de cel puțin 2 metri.

PROTOCOLUL DE TRIAJ AL PACIENȚILOR

Triajul corect al pacienților reprezintă primul pas în realizarea prevenției și se va efectua în două etape, în procesul efectuării programării și, ulterior, la accesarea cabinetului pentru consult și a zonelor de tratament.

Triajul la efectuarea programării se realizează pe baza aplicării unui chestionar online sau telefonic (starea generală de sănătate, potențialii contacti ce prezintă stare generală alterată, călătorii în zone cu risc de îmbolnăvire etc), conform chestionarului din **Anexa**.

Pentru un triaj eficient, pacienții sunt încadrați în 4 grupe de risc. Acestea sunt:

GRUPA 1

- Pacient
- face parte din grupele de risc - vârsta (peste 65 ani), complicații ale HTA, boala respiratorie cronică, diabet, femei însărcinate (al treilea trimestru), insuficiență cardiacă, obezitate (IMC>30), imunodepresie congenitală sau dobândită,
 - asimptomatic (fără simptome sugestive de infecție virală - tuse, dureri sau senzație de iritare faringiană, dificultăți respiratorii, pierdere miros/gust, temperatura peste 37,3°C* sau/și senzație de febră, vomă, diaree),
 - fără contact cunoscut simptomatic și care nu corespund Grupei 2 sau Grupei 3.

GRUPA 2

- Pacient
- asimptomatic (fără simptome sugestive de infecție virală - tuse, dureri sau senzație de iritare faringiană, dificultăți respiratorii, pierdere miros/gust, temperatura peste 37,3°C* sau/și senzație de febră, vomă, diaree),
 - fără contact cunoscut simptomatic și care nu corespund Grupei 3 sau Grupei 4.

GRUPA 3

- Pacient
- asimptomatic
 - aflat în contact direct/indirect cu o persoană fie diagnosticată sau cunoscută cu simptome sugestive de infecție virală,
 - fost infectat

GRUPA 4

- Pacient
- care prezintă simptomele infectării virale,
 - infectat autodeclarat,
 - diagnosticat, pozitiv SARS-CoV-2.

**trebuie luat în considerare și faptul ca unele persoane dar mai ales cele în vârstă, pot să nu dezvolte febră și în acest caz se va lua în considerare simptomatologia.*

Dacă în urma acestui prim triaj, pacientul este considerat suspect cu infecția SARS-CoV-2, acesta nu va fi programat, ci îndrumat către un consult de specialitate boli infecțioase și după caz, testare, pentru clarificarea suspiciunii.

PROTOCOLUL DE ACCES AL PERSONALULUI ȘI PACIENȚILOR

A. Personalul unității

Personalul unității este triat epidemiologic zilnic, înainte de începerea activității.

Dacă personalul este simptomatic evocator pentru infecția SARS-CoV-2 sau declară ca a intrat în contact cu o persoana cunoscut infectată cu SARS-CoV-2, atunci acesta, nu intră în programul de activitatea zilnică și este direcționat pentru consult și testare.

În funcție de rezultatul consultului de specialitate, al testării și al statusului clinic, se decide, după caz, un protocol de activitate corespunzător pentru personalul unității sanitare (care include și tipul de echipament adaptat), în funcție de starea acestuia și contactul pe care îl are acesta cu pacientul.

Personalul medical trebuie să poarte ținuta profesională dedicată activității de asistență medicală (pantaloni/fustă, bluza cu mâneci scurte, pantofi tip sabot).

Pentru echipa administrativă (care nu intră în zona de tratament) este necesară purtarea măștii chirurgicale și a echipamentului standard, stabilit de unitate.

Întreg personalul implicat în actul terapeutic (medic, asistentă medicală, kinetoterapeut, maseur etc.) utilizează obligatoriu echipament de protecție iar acesta nu va fi folosit în alte

scopuri și va fi curățat/spălat numai în cadrul unității sau de către firme de specialitate cu care unitatea are contract.

Ținuta profesională a personalului unității sanitare nu trebuie sub nicio formă să fie spălată la domiciliu !

Echipamentul de protecție suplimentar pentru personalul medical și de suport-curățenie constă în:

- Halat de unică folosință/impermeabil/șorț chirurgical de plastic, după caz;
- Mănuși de protecție (după caz);
- Mască*;
- Bonetă sau echivalentul acesteia;
- Ochelari de protecție/Viziera;

** Purtarea măștii FFP2 (sau echivalent) sau FFP3 este necesară pe toată perioada manevrelor diagnostice și/sau terapeutice pe căile respiratorii sau mucoase, precum și atunci când se efectuează curățenia, dezinfectia și ventilația cabinetului. Dacă masca FFP2 nu este murdară sau umedă, aceasta poate fi păstrată pe durata unei zile (în funcție de specificațiile producătorului).*

Ordinea echipării personalului medical este următoarea:

- se decontaminează mâinile prin spălare cu apă și săpun timp de minim 20 secunde și apoi cu soluție hidroalcoolică minim 20 secunde;
- se pune peste echipamentul obișnuit halatul sterilizabil/halatul impermeabil/șorț de plastic chirurgical;
- se decontaminează mâinile cu soluție hidroalcoolică minim 20 secunde
- echipare cu boneta și masca;
- se decontaminează mâinile cu soluție hidroalcoolică minim 20 secunde;
- echipare cu protecția pentru ochi (viziera/ochelari de protecție);
- se decontaminează mâinile cu soluție hidroalcoolică minim 20 secunde.

B. Pacienții și însoțitorul acestuia, după caz

În cazul în care pacientul este însoțit, nu se acceptă accesul în unitate a mai mult de un însoțitor pentru un pacient.

În sala/sălile de așteptare staționarea mai multor persoane în același timp este posibilă numai dacă se respectă distanța de minim 1,5 metri între acestea și purtarea măștii faciale.

La sosire, pacientul și, după caz însoțitorul acestuia:

- poartă masca facială personală;
- un membru al personalului termometrizează pacientul cu ajutorul unui termometru digital de frunte cu infraroșu;
- se spală și își dezinfectează mâinile, folosind substanțe dezinfectante pe bază de alcool, din dispenserele amplasate la intrarea în unitatea sanitară;
- completează următoarele documente înainte de consultul de specialitate:
 - a. acord pentru prelucrarea datelor personale;
 - b. chestionar privind starea de sănătate a pacientului, care include și o declarație pe proprie răspundere privind călătoriile efectuate în zone cu risc de infectare, intrarea în contact direct cu persoane care au simptome sau care au călătorit în zone cu transmitere comunitară extinsă și că nu au intrat în contact direct cu persoane cu infecții virale confirmate.

Pacientul care nu completează documentele de mai sus nu pot beneficia de consult de specialitate / tratament în respectiva unitate.

Personalul medical se asigură de respectarea programărilor pentru consult/tratamente, astfel încât să existe timpul necesar pentru a se efectua manevrele de curățenie și aerisire a spațiilor de așteptare și a cabinetelor.

Pe parcursul perioadei de tratament, pacienții NU vor purta îmbrăcămintea/încălțăminte care au venit în unitate, ci un echipament adecvat activității/terapiei pentru care au accesat unitatea.

În fiecare zi, înainte de începerea terapiei, pacienții sunt termometrizați prin termoscanare, temperatura astfel măsurată fiind consemnată în documentele medicale. Orice consemnare a creșterii temperaturii peste valoarea normală, face obiectul unui consult medical clarificator.

În cabinete, spații de terapie/tratament accesul persoanelor pentru consult și recomandări medicale/ terapeutice se face cu respectarea recomandărilor specifice ANMCS menționate în "STANDARDE DE PREVENȚIE A INFECȚIILOR VIRALE ÎN CABINETELE DE SPECIALITATE AMBULATOR ȘI MEDICINĂ DE FAMILIE".

MĂSURI GENERALE ȘI SPECIFICE PENTRU TERAPII

A. Măsuri generale

Angajatorul se asigură că următoarele servicii NU sunt realizate/oferte pacienților:

- utilizarea aerosolilor, în absența distribuirii individuale prin dispozitive personalizate (măști, dispozitive nazale, piese bucale), capabile să limiteze răspândirea potențială virală de la pacient la mediu.

În situația când unitatea asigură spații izolate, individuale de tratament, toate terapiile individuale sunt permise, inclusiv această terapie, cu condiția dezinfectării și aerisirii corespunzătoare a spațiilor, între terapiile acordate pacienților;

- terapii colective (nebulizări);

Medicul specialist, în timpul consultului, acordând o atenție deosebită datelor anamnestice recente care ar putea sugera o posibilă infectare SARS-COV2, recomandă proceduri terapeutice adecvate pentru pacient, excluzând terapiile colective și aerosolii (cu excepția cazului în care sunt individuale), luând în calcul posibilitatea lor înlocuirea cu alte mijloace de administrare inhalatorie (de exemplu, aerosol sonic sau dușuri nazale etc.).

În cazul tuturor procedurilor terapeutice asistate de personal, aceștia trebuie să poarte obligatoriu echipament de protecție. Pacienții trebuie să poarte mască și la accesarea oricărui serviciu își dezinfectează mâinile cu soluție hidroalcoolică, din dispenserele de la intrarea în incinte.

Purtarea măștii faciale de către pacient este obligatorie până la solicitarea îndepărtării acesteia de către personalul medical !

După fiecare pacient, la terminarea aplicării terapiei, personalul medical se spală pe mâini și își decontaminează mâinile cu soluție hidroalcoolică, minim 20 secunde.

B. Măsuri specifice

Nămolo-balneoterapie

Pacientului i se permite să îndepărteze masca în timpul dușului. Personalul se protejează mărin distanța față de pacient și purtând echipament de protecție suplimentar - minim halat impermeabil/șorț chirurgical de plastic.

Tratamentul se realizează într-un spațiu individualizat.

Terapie prin masaj

Masajul fără mănuși este permis. Înainte de masaj, personalul medical își decontaminează mâinile și întregul antebraț, prin spălare cu apă și săpun timp de minim 20 secunde și aplicare ulterioară de soluție hidroalcoolică, minim 20 secunde. Pe parcursul terapiei, personalul poartă pe lângă echipamentul standard de protecție și echipament de protecție suplimentar - minim halat impermeabil/șorț chirurgical de plastic.

Hidroterapie individuală

În cazul utilizării spațiilor restrânse pentru hidroterapie individuală, angajatorul asigură respectarea numărului maxim de persoane care pot fi prezente în fiecare cameră în același timp, pentru asigurarea distanței minime de 1,5 metri între pacienți.

Hidroterapie/hidrokinetoterapie în piscină

Nu există dovezi clare că SARS-CoV-2 poate fi răspândit prin piscine sau jacuzzi. Funcționare corectă, întreținerea și dezinfectarea adecvată a bazinelor de înot și a incintelor cu apă asigură inactivarea SARS-CoV-2.

Angajatorul stabilește numărul maxim de persoane care pot accesa simultan bazinul și monitorizează respectarea distanței minime interpersonale de 1,5 metri, cu blocarea accesului la piscină când se atinge numărul maxim admis de persoane. Se recomandă respectarea cu strictețe a programărilor pentru hidroterapie/hidrokinetoterapie pentru evitarea aglomerării spațiilor de acces la bazin.

Angajatorul monitorizează constant funcționarea sistemului de ventilație a aerului din incintă și respectarea standardelor de dezinfecție a apei.

În zona piscinei, la loc vizibil, sunt afișate, într-un format accesibil și lizibil, informații despre măsurile de igienă care trebuie respectate, inclusiv dușul obligatoriu pe care pacienții trebuie să-l facă înainte de a intra în piscină dar și circuitul pe care aceștia trebuie să-l urmeze pentru accesul și părăsirea incintei.

Activitatea în zona piscinei este supravegheată permanent.

La sfârșitul fiecărei serii de tratament, balustradele și toate echipamentele utilizate sunt igienizate.

Sălile de sport și de recuperare fizică

Angajatorul stabilește numărul maxim de persoane care pot accesa simultan sala de sport / sala de recuperare fizică și monitorizează respectarea distanței minime interpersonale de 1,5 metri. Accesul la sală va fi blocat când se atinge numărul maxim admis de persoane. Se recomandă respectarea cu strictețe a programărilor pentru evitarea aglomerării spațiilor de acces.

Angajatorul monitorizează constant funcționarea sistemului de ventilație a aerului din incintă și respectarea realizării dezinfecției echipamentelor după fiecare serie.

La loc vizibil, sunt afișate, într-un format accesibil și lizibil, informații despre măsurile de igienă care trebuie respectate, inclusiv dușul obligatoriu pe care pacienții trebuie să-l facă înainte de a intra în sală, utilizarea vestiarului dar și circuitul pe care aceștia trebuie să-l urmeze pentru accesul și părăsirea incintei.

În cazul tuturor procedurilor terapeutice asistate de personal, aceștia trebuie să poarte obligator echipament de protecție; pacienții trebuie să poarte mască.

Pacienții, la accesarea serviciului, își dezinfectează mâinile cu soluție hidroalcoolică, din dispenserele de la intrarea în incinte.

După fiecare pacient, la terminarea aplicării terapiei, personalul medical se spală pe mâini și își decontaminează mâinile cu soluție hidroalcoolică, minim 20 secunde.

Personalul folosește permanent echipamentul de protecție specific și urmărește respectarea de către pacienți a ceea ce este stabilit și indicat prin semnalizări corespunzătoare, inclusiv păstrarea distanței de cel puțin 1,5 metri între persoane.

Centrele spa și bazele de tratament și recuperare balneară elaborează propriile proceduri/metodologii astfel încât să se adapteze cerințelor de prevenție și limitare a riscului de îmbolnavire cu virusul SARS-CoV-2.

Centrele spa și bazele de tratament și recuperare balneară informează, cel puțin pe site-ul propriu, persoanele care doresc să acceseze serviciile acestor unități despre măsurile obligatorii pentru prevenirea și limitare a riscului de îmbolnavire cu virusul SARS-CoV-2.

BIBLIOGRAFIE

1. OMS Nr. 1.078/2020 privind măsurile necesare a fi implementate în cadrul unităților care desfășoară activități de tratament balnear;
2. OMS Nr. 1338/2007 pentru aprobarea Normelor privind structura funcțională a cabinetelor medicale și de medicina dentară;
3. OMS Nr. 1226/2012 pentru aprobarea Normelor tehnice privind gestionarea deșeurilor rezultate din activități medicale și a Metodologiei de culegere a datelor pentru baza națională de date privind deșeurile rezultate din activități medicale;
4. OMS Nr. 961/2016 pentru aprobarea Normelor tehnice privind curățarea, dezinfectia și sterilizarea în unitățile sanitare publice și private, tehnicile de lucru și interpretare pentru testele de evaluare a eficienței procedurii de curățenie și dezinfecție, procedurilor recomandate pentru dezinfectia mâinilor, în funcție de nivelul de risc, metodelor de aplicare a dezinfectantelor chimice în funcție de suportul care urmează să fie tratat și a metodelor de evaluare a derulării și eficienței procesului de sterilizare;
5. Ordinul Președintelui Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate Nr. 353/2019 privind aprobarea Standardelor Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate pentru serviciile de sănătate acordate în regim ambulatoriu ;
6. CDC - Interim U.S. Guidance for Risk Assessment and Public Health Management of Healthcare Personnel with Potential Exposure in a Healthcare Setting to Patients with Coronavirus Disease 2019 (COVID-19);
7. WHO - Rational use of personal protective equipment (PPE) for coronavirus disease (COVID-19);
8. Fondazione per la Ricerca Scientifica Termale - Protocols and self-checking plans for the hygienic and sanitary safety of post-covid-19 balneotherapy, 2020;
9. Grup de lucru OPTBR, Măsuri de siguranță și reducere a riscului de contaminare cu virusul SARS-CoV 2, Iunie 2020
10. Ordinul comun al Ministerului Muncii și Ministerului Sănătății nr. 3577/831/2020.

Chestionar triaj

Nume _____

Prenume _____

Act de identitate: __ Serie __ nr. _____

CNP _____

1

Ați locuit/vizitat în ultima lună zone/țări în care se aflau persoane suferind din cauza infecției cu noul coronavirus, SARS-Cov-2 ?

Da Nu

2

Ați intrat în contact direct cu persoane care, în ultima lună, au locuit/vizitat zone/țări în care se aflau persoane suferind din cauza infecției cu noul Coronavirus ?

Da Nu

3

Ați intrat în contact direct cu persoane care au fost confirmate cu infecție cu noul coronavirus (SARS-CoV-2) în ultimele 30 zile ?

Da Nu

4

Ați fost spitalizat în ultimele 30 zile ?

Da

Dacă DA, menționați spitalul/clinica _____

Nu

5

Ați avut una sau mai multe dintre următoarele simptome în ultimele 30 zile ?

- Febră

Da Nu

- Dureri de cap

Da Nu

- Dificultatea de a respira

Da Nu

- Dificultatea de a înghiți

Da Nu

- Tuse

Da Nu

- Oboseală instalată fără explicație

Da Nu

- Modificări ale gustului și/sau a mirosului (diminuare, absența)

Da Nu

Prin prezenta îmi dau consimțământul, în conformitate cu Regulamentul (UE) 679/2016 al Parlamentului European și al Consiliului din 27.04.2016, privind protecția datelor personale fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestora.

Data completării: __ / __ / _____

Semnătura: _____